

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ
FINANSINIO AUDITO 7-ASIS DEPARTAMENTAS**

**LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUKURTOS ES STRUKTŪRINIŲ
FONDŲ PROJEKTŲ PARAIŠKŲ ATRANKOS SISTEMOS
VERTINIMO
VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA**

2005 m. spalio 5 d. Nr. 1070-3-39

Vilnius
2005

TURINYS

1. SANTRAUKA.....	3
2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODOLOGIJA	4
2.1. AUDITO TIKSLAI	4
2.2. AUDITO APIMTIS IR METODOLOGIJA.....	4
3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS.....	6
3.1. PARAIŠKŲ ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS.....	6
3.1.1. Įvadas.....	6
3.1.2. Išvada.....	6
3.1.3. Pastebėjimai.....	6
3.1.4. Rekomendacijos	8
3.2. PROJEKTŲ TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ VERTINIMAS.....	9
3.2.1. Įvadas.....	9
3.2.2. Išvada.....	9
3.2.3. Pastebėjimai.....	9
3.2.4. Rekomendacijos	11
3.3. PARAIŠKŲ TECHNINIS, FINANSINIS IR EKONOMINIS VERTINIMAS	13
3.3.1. Įvadas.....	13
3.3.2. Išvada.....	13
3.3.3. Pastebėjimai.....	13
3.3.4. Rekomendacijos	15
3.4. PROJEKTŲ ATRANKA IR TVIRTINIMAS TARPINĖSE INSTITUCIJOSE.....	17
3.4.1. Įvadas.....	17
3.4.2. Išvada.....	17
3.4.3. Pastebėjimai.....	17
3.4.4. Rekomendacijos	21
3.5. PAPILDOMOS REKOMENDACIJOS	22
PRIEDAS NR. 1. VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI	23
PRIEDAS NR. 2. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	24

1. SANTRAUKA

Valstybės kontrolės atlikto audito tikslas buvo įvertinti, ar Lietuvos Respublikoje sukurta ES struktūrinių fondų paraiškų atrankos sistema užtikrina efektyvų šios paramos naudojimą.

Auditas apėmė visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus bei Bendrajame programavimo dokumente patvirtintus prioritetus ir priemones. Šiuo auditu apie parengtų procedūrų/tvarkų turinio kokybę bei veiksmingumą pasisakyta tiek, kiek tai susiję su vertintomis paraiškomis/projektais.

Auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais. Audito įrodymams gauti naudotos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros.

Audito metu nustatyta, kad Lietuvos Respublikoje sukurta Europos Sąjungos struktūrinių fondų paraiškų atrankos sistema atitinka jai keliamus reikalavimus, išskyrus pastebėjimus, kurie gali turėti įtakos efektyviam šios paramos naudojimui dėl ne visais atvejais aiškių ir pakankamų procedūrų, nepakankamų kontrolės priemonių arba esamų kontrolės priemonių neveikimo, nenustatytų aiškių vertinimo kriterijų.

Sistemai tobulinti pagal audito pastebėjimus (pateiktus ataskaitos trečiame skyriuje) parengtos rekomendacijos Vadovaujančiai institucijai.

Vadovaujančiai institucijai rekomenduota užtikrinti, kad tarpinėse institucijose būtų nustatytos procedūrų laikymosi įgyvendinančiose institucijose kontrolės priemonės, parengtos tarpinių institucijų vykdomų veiksmų kontrolės procedūros vadovaujančioje institucijoje bei nustatyti dokumentacijos (kvietimo teikti paraiškas dokumentacijos, įgyvendinančios ir tarpinių institucijų procedūrų vadovų ir kt.) derinimo tarp įgyvendinančių institucijų, tarpinių institucijų, vadovaujančios institucijos procedūras.

Audito metu buvo nustatyti geros praktikos pavyzdžiai, kurie yra pateikiami atitinkamuose audito ataskaitos skyriuose.

2. AUDITO TIKSLAI, APIMTIS IR METODOLOGIJA

2.1. Audito tikslai

Struktūrinių fondų programos baigiamojo audito tikslas pagal Europos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1260/1999 38 straipsnio 1 dalies f punktą ir Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 438/2001 16 straipsnį yra pareikšti nuomonę apie galutinės išlaidų deklaracijos ir mokėjimo paraiškos Bendrijos pagalbos likučiui gauti teisingumą.

Lietuvos Respublikos Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 Valstybės kontrolei pavesta atlikti auditus bei pateikti atitinkamoms institucijoms Europos Sąjungos struktūrinių fondų programų auditų ataskaitas ir išvadas.

Šis auditas yra numatytas Struktūrinių fondų 2004–2006 metų programos 2004–2009 metų baigiamojo audito strategijoje, o jo rezultatai bus panaudoti rengiant baigiamojo audito ataskaitą. Jam atlikti Valstybės kontrolės Finansinio audito 7-ojo departamento direktoriaus 2005-04-11 pavedimu Nr. 1070-3 suformuota valstybinių auditorių ir specialistų grupė, kuriai buvo pavesta įvertinti, ar Lietuvos Respublikoje sukurta ES struktūrinių fondų paraiškų atrankos sistema užtikrina efektyvų šios paramos naudojimą. Audito tikslui pasiekti buvo vertinamas paraiškų atrankos procedūrų buvimas ir vykdymas kiekviename etape. Nustatyti šie detalūs tikslai:

įvertinti, ar:

- Paraiškų vertinimui buvo nustatytos aiškos administracinės atitikties vertinimo procedūros ir, ar paraiškos pagal jas buvo vertinamos;
- Paraiškų vertinimui buvo nustatytos aiškos tinkamumo gauti paramą vertinimo procedūros ir, ar paraiškos pagal jas buvo vertinamos;
- Paraiškų vertinimui buvo nustatytos aiškos projektų techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo procedūros ir, ar paraiškos pagal jas buvo vertinamos;
- Projektų atrankai PAK-uose nustatytos aiškos projektų atrankos/atmetimo procedūros ir, ar paraiškos pagal jas buvo vertinamos.

2.2. Audito apimtis ir metodologija

Auditas apėmė visus Europos Sąjungos struktūrinius fondus bei Bendrajame programavimo dokumente patvirtintus prioritetus ir priemones. Šis auditas neapėmė Bendrijos iniciatyvų programų INTERREG IIIA ir EQUAL.

Mes atlikome Europos Sąjungos struktūrinių fondų paraiškų atrankos sistemos Lietuvoje vertinimą pagal ES reglamentus¹²³⁴, šią sistemą Lietuvoje reglamentuojančius teisės aktus⁵ bei administruojančių institucijų parengtas procedūras/tvarkas.

Apie parengtų procedūrų/tvarkų turinio kokybę bei veiksmingumą mes pasisakome tiek, kiek šios tvarkos/procedūros yra susiję su mūsų atrinktomis ir vertintomis paraiškomis/projektais.

¹ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1260/1999 nustatantis bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų.

² Komisijos reglamentas (EB) Nr. 438/2001 nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemų.

³ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1685/2000 nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) 1260/1999 įgyvendinimo taisykles dėl struktūrinių fondų bendrai finansuojamos veiklos išlaidų tinkamumo.

⁴ Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1159/2000 dėl informavimo ir viešumo priemonių, kurias valstybės narės turi įgyvendinti dėl struktūrinių fondų paramos.

⁵ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033.

Paraiškų atrankos sistemą mes vertinome testuodami pasirinktas paraiškas/projektus. Paraiškos auditui buvo atrenkamos naudojant atsitiktinės statistinės atrankos metodą bei įvertinus kai kurių paraiškų/projektų reikšmingumą ir rizikas.

Pagal įgyvendinančių institucijų pateiktą informaciją 2005-03-31 minėtos institucijos buvo gavusios 2754 paraiškas. Paraiškos pagal jų administravimo rezultatus buvo suskirstytos į keturias grupes:

- Paraiškos, atmestos įgyvendinančios institucijos vertinimo metu;
- Projektai, kuriems projektų atrankos komitetai rekomenduoja skirti paramą;
- Projektai, kuriems įgyvendinančios ir tarpinės institucijos rekomenduoja skirti paramą pagal tiesioginio finansavimo procedūrą;
- Projektai, kuriems projektų atrankos komitetai nerekomenduoja skirti paramos.

Grupės buvo suskaidytos į 59 pogrupius pagal administruojamus prioritetus ir priemones. Iš kiekvieno pogrupio atsitiktinės statistinės atrankos būdu buvo pasirinkta audituoti po vieną paraišką. Be to planavimo metu rizikos analizės pagrindu, atsižvelgiant į visuomenės susidomėjimą ir ankstesnių auditų rezultatus, papildomai auditui atlikti buvo atrinktos 9 paraiškos. Audito metu buvo testuotos 66 paraiškos iš 68 (testuotų paraiškų pasiskirstymas pagal administruojančias institucijas ir priemones pateikiamas 1 lentelėje). Dvi paraiškos nebuvo testuotos, nes įgyvendinančioji institucija (LVPA) dar nebuvo atlikusi jų vertinimo.

Testuotų paraiškų pasiskirstymas pagal priemones ir institucijas

1 lentelė

Eil. Nr.	Įgyvendinanti institucija	Tarpinė institucija	Prioritetas	Priemonės iš kurių buvo atrinktos paraiškos	Testuotų paraiškų skaičius
1	APVA	AM	1	1.3.	4
2	TID	SM	1	1.1.	4
3	LVPA	ŪM	1, 3	1.2, 3.1, 3.2, 3.4	12
4	ESFA	SADM, ŠMM	2	2.1 – 2.5	16
5	CPVA	IVPK, SAM, ŠMM, FM	1, 3, 5	1.4, 1.5, 3.3, 5.1, 5.2	12
6	NMA	ŽŪM	4	4.1 – 4.8	18
	Iš viso:				66

Pakankamiems, patikimiems, tinkamiems ir racionaliems audito įrodymams gauti buvo naudojamos Valstybinio audito reikalavimuose patvirtintos audito procedūros:

- Paklausimas (valstybinių auditorių paklausimai, atsakymų vertinimas);
- Dokumentinis patikrinimas.

Auditas buvo atliekamas vadovaujantis:

- Valstybinio audito reikalavimais, parengtais pagal INTOSAI tarptautinius audito standartus bei Nacionalinius audito standartus;
- Finansinio bei Veiklos audito vadovais, parengtais Valstybės kontrolėje;
- Valdymo ir kontrolės sistemų audito vadovu struktūrinių fondų auditui valstybėse narėse, parengtu Europos Komisijos Regioninės politikos generalinio direktorato.

3. IŠVADOS, PASTEBĖJIMAI, REKOMENDACIJOS

3.1. Paraiškų administracinės atitikties vertinimas

3.1.1. Įvadas

Šio vertinimo etapo Įgyvendinačioje institucijoje tikslas yra nustatyti, ar paraiška yra visiškai sukomplektuota, tai yra ar pateikti visi prašomi dokumentai bei reikiama informacija.⁶

3.1.2 Išvada

Administracinės atitikties vertinimui nustatytos procedūros ne visais atvejais yra pakankamos, vidaus kontrolės priemonės nėra pakankamos arba jos neveikia, dėl to neužtikrinama, kad vertinimai atitiktų nustatytas procedūras.

3.1.3. Pastebėjimai

1. Gairėse pareiškėjams, kuriomis vadovaujasi NMA, CPVA ir ESFA atlikdami paraiškų vertinimą, atskirais atvejais nepakankamai aiškiai nurodoma, kokius finansinius, kitus dokumentus ir kokiais atvejais pareiškėjas turi pateikti. Pareiškėjams siunčiami papildomi paklausimai, o tai prailgina paraiškų vertinimo terminus bei apsunkina pareiškėjus. Be to, Gairėse pareiškėjams, kuriomis vadovavosi ESFA, reikalaujama pateikti dokumentus, kurie agentūros nėra vertinami. Gairėse pareiškėjams, kuriomis vadovaujasi APVA, nepakankamai aiškiai įvardyta kokius dokumentus turi pateikti pareiškėjas (pvz., kokia turi būti projekto techninės dokumentacijos apimtis, pagal kokius reikalavimus ji turi būti parengta). Pareiškėjui buvo išsiųstas raštas, kuriame pateikta 11 klausimų, įskaitant dėl minėtos techninės dokumentacijos. Nustatyta, kad auditui pasirinktos paraiškos administracinis vertinimas buvo atliktas net keturis kartus.
2. TID direktoriaus įsakymu tam tikrų skyrių darbuotojams buvo pavesta atlikti paraiškų vertinimą, tačiau atsakingi už kiekvienos gautos paraiškos vertinimą darbuotojai paskirti nebuvo. Naujai patvirtintame TID procedūrų vadove⁷ numatyta kiekvienai gautai paraiškai vertinti atsakingų darbuotojų paskyrimo procedūra.
3. NMA patikros vietoje atlikimo ataskaitas pasirašo tik vienas darbuotojas, nors buvo paskirti du. Nesilaikoma paraiškų administracinės atitikties vertinimo terminų.
4. ESFA nepakankamai aiškiai atskirti paraiškų vertinimo etapai. Administracinės atitikties vertinimo metu ne tik tikrinama, ar pateikti visi reikalingi dokumentai bei informacija, bet ir tai, ar teisingai užpildytas priedas „Detalusis biudžetas“, o tai jau yra kito vertinimo etapo veiksmas.

⁶ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 59 punktas.

⁷ ES Struktūrinių fondų remiamų projektų II-os procedūrų vadovas, patvirtintas TID direktoriaus 2005-04-12 įsakymu Nr. 1.3-26.

5. ESFA administracinės atitikties vertinimo lentelėje yra pateikiamas vertintojo vertinimas iki ir po papildomos informacijos pateikimo, tačiau vertinimo lentelė yra pasirašyta ankščiau nei pareiškėjo pateikta papildoma informacija. Ne visais atvejais pateikiama vertintojo išvada.
6. ESFA dėl nepakankamo procedūrų reglamentavimo yra sudėtinga vykdyti informacijos pateikimo kontrolę. Gairėse pareiškėjams nurodytas patikslintos informacijos pateikimo terminas – 5 darbo dienos nuo informavimo dienos (fakso išsiuntimo dienos). Ant siunčiamo rašto pareiškėjui nėra žymos apie fakso išsiuntimo datą, todėl neaišku, nuo kurios dienos pradedamas skaičiuoti informacijos pateikimo terminas.
7. ESFA vertintojo atsakymas neatitinka pareiškėjo pateiktų dokumentų: į administracinės atitikties lentelėje esantį klausimą „Ar pateiktos projekto jungtinės veiklos (partnerystės) sutartys ar jų kopijos“, atsakoma „taip“, nors projekte partnerių nėra ir tokia sutartis negalėjo būti pateikta. Šis pastebėjimas vertinimo rezultatui įtakos neturi.
8. LVPA vertintojas netiksliai užpildė paraiškos administracinės atitikties vertinimo elementų sąrašą, pažymėdamas „taip“ nors dokumentų kopijos nebuvo tinkamai patvirtintos. Gairėse pareiškėjams reikalaujama pridėti būtinų dokumentų nuorašus. Atskirų dokumentų kopijos buvo pridėtos, tačiau tinkamai nepatvirtintos. Vertintojas, užuot parengęs raštą dėl tinkamų dokumentų pateikimo, pasiūlė perduoti paraišką tolesniam vertinimui.
9. APVA procedūrų vadovas nesuderintas su tarpine institucija (Aplinkos ministerija), kaip to reikalauja taisyklės⁸.
10. APVA patikrą vietoje atlieka tas pats darbuotojas, kuris ją ir inicijuoja, t. y. projekto vadovas. Patikroje kartu su darbuotoju dalyvauja ir skyriaus vedėjas, nors tai nėra numatyta institucijos procedūrų vadove. Nustatyta, kad patikra vietoje buvo atliekama po visų paraiškos vertinimo etapų bei priėmus sprendimą dėl paramos skyrimo (patikros vietoje ataskaita pasirašyta 2005-05-21, kai Aplinkos ministro 2005-05-20 įsakymu jau skirta parama).
11. Gairės pareiškėjams⁹, kuriomis vertindami paraiškas vadovavosi LVPA vertintojai, prieštarauja taisyklėms¹⁰. Taisyklėse nurodoma, kad jei administracinės atitikties lentelėje pažymimas bent vienas atsakymas „ne“, pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame prašoma pateikti trūkstamus dokumentus per nustatytą terminą, o Gairėse pareiškėjams nurodoma, kad minėtu atveju paraiška yra atmetama.
12. CPVA nustatytas atvejis, kai paraiška buvo užregistruota po Gairėse pareiškėjams nurodytos galutinės paraiškų pateikimo datos. Agentūros teigimu paraiška buvo pateikta paštu, tačiau tai įrodantys dokumentai (vokas su pašto spaudu) audito metu nebuvo pateikti.

⁸Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (su vėlesniais pakeitimais), 40 punktas.

⁹Gairių pareiškėjams (viešajam sektoriui), patvirtintų Ūkio ministro 2004-06-10 įsakymu Nr. 4-222, 90 punktas.

¹⁰Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 62 punktas.

3.1.4. Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą:

1. Koordinuoti, kad gairių pareiškėjams nuostatos atitiktų vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas (3.1.3.11).
2. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateiktas tikslus konkrečių dokumentų, kuriuos pareiškėjas turi pateikti, sąrašas, nurodyta, kas turi išduoti minimus dokumentus arba, jeigu juos turi parengti pareiškėjas, pagal kokius reikalavimus privalomi pateikti dokumentai turi būti parengti (3.1.3.1).
3. Inicijuoti, kad įgyvendinančios institucijos procedūrose būtų apibrėžtos vertintojų paskyrimo vertinimui procedūros (3.1.3.2).
4. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos paraiškų įvertinimo (įskaitant administracinės atitikties vertinimą) terminų kontrolės priemonės (3.1.3.3).
5. Inicijuoti, kad įgyvendinančių institucijų procedūrose būtų aiškiai atskirti paraiškų vertinimo etapai (3.1.3.4).
6. Koordinuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos pakankamos paraiškų registravimo ir informacijos gavimo iš pareiškėjų proceso kontrolės priemonės (3.1.3.6).
7. Inicijuoti, kad patikros vietoje būtų atliekamos dviejų darbuotojų (3.1.3.10).
8. Atkreipti dėmesį į paraiškų atrankos procedūrų vykdymo kontrolės priemones, įskaitant vidines II atsakingų asmenų atliekamas peržiūros procedūras (3.1.3.7, 3.1.3.8).

Gera praktika:

1. NMA atliekamas kiekvienos pateiktos paraiškos duomenų sutikrinimas su išorinėmis duomenų bazėmis dėl pareiškėjų turto arešto, dydžio, projekto įgyvendinime dalyvaujančių asmenų praeities.
2. NMA atlieka kiekvienos paraiškos patikrą vietoje prieš atliekant projekto tinkamumo, techninį, finansinį ir ekonominį vertinimą.

3.2. Projektų tinkamumo gauti paramą vertinimas

3.2.1. Įvadas

Šiame vertinimo etape įgyvendinančioji institucija nustato, ar projektas yra tinkamas gauti paramą iš ES struktūrinių fondų¹¹.

3.2.2. Išvada

1. Projekto tinkamumo vertinimui nustatytos procedūros ne visais atvejais yra pakankamos ir aiškos, vidaus kontrolės priemonės nėra pakankamos arba jos neveikia, dėl to neužtikrinama, kad vertinimai atitiktų nustatytas procedūras.
2. Ne visais atvejais nustatyti aiškūs projektų vertinimo kriterijai, o tai gali turėti įtakos subjektyvių sprendimų priėmimui.

3.2.3. Pastebėjimai

1. Įgyvendinančios institucijos, išskyrus jų pačių administruojamas priemones, iš esmės neturi galimybės patikrinti, ar pareiškėjui buvo skirta parama iš ES, nacionalinio biudžeto lėšų pagal kitas paramos gavėjo paraiškas tam pačiam projektui. Nesant bendros informacinės sistemos, į kurią įtraukti ir duomenys apie Bendrijos iniciatyvų ir kitas lėšas, ar kitų visoms įgyvendinančios institucijoms bendrai priimtinių kontrolės priemonių, egzistuoja finansavimo iš kelių šaltinių rizika.
2. APVA, ESFA ir atskirais atvejais NMA ir CPVA (5.1. priemonė) vertinamų projektų išlaidų pagrindimas yra nepakankamas. Nereikalaujama įrodyti atlyginimų dydžio, užmokesčio konsultantams, administravimo išlaidų pagrįstumą (skaičiavimais, dokumentais ir pan.). APVA ir ESFA neprašoma pateikti paslaugų teikėjų komercinių pasiūlymų. Atsižvelgiant į išdėstytą pastebėjimą yra rizika, kad gali būti nepakankamai vertinamos, ar vertinamos ne visos projekto išlaidos bei, kad gali būti apmokėtos nepagrįstos išlaidos ir tokiu būdu nesilaikoma patikimo finansų valdymo principų, o ypač sąnaudų efektyvumo.
3. APVA ir ESFA nėra nustatę, kokiais atvejais ir pagal kokius vertinimo kriterijus pareiškėjui turi būti siunčiamas raštas su prašymu patikslinti paraišką, o kada paraiška turi būti iš karto atmetama.
4. Įgyvendinančios institucijos nėra nustatę, kaip detalai turi būti dokumentuotas vertintojų darbas, kokius detalius veiksmus vertintojai turi atlikti ir kaip tai turi būti dokumentuota (atlikti skaičiavimus, palyginimus ir pan.).
5. NMA, APVA vidaus procedūrose nėra aiškiai nustatyta, kokiais kriterijais remiantis turėtų būti vertinamas pats projektas (jo gyvybingumas ir pan.).

¹¹ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 67 punktas.

6. APVA buvo nesilaikoma nustatytų paraiškų tinkamumo vertinimo terminų.
7. Gairėse pareiškėjams, kuriomis vadovavosi NMA atlikdama paraiškų vertinimą, nepakankamai aiškiai įvardyta, kas yra priskirtina prie verslo atstovų, kaip turi būti pagrindžiamas atstovavimas verslui Vietos veiklos grupėje.
8. Gairėse pareiškėjams, kuriomis vadovavosi ESFA nebuvo pateiktas biudžeto pagrindimo lentelės pavyzdys, todėl vertintojai tinkamumo gauti paramą vertinimo etape, turėjo papildomai informuoti pareiškėjus kokioje lentelėje jie turi pagrįsti projekto išlaidas. Todėl buvo trukdomi pareiškėjai, padidėjo agentūros darbuotojų darbo krūvis. Be to, vieni pareiškėjai buvo prašomi lentelėje nurodyti ir išlaidų struktūrą, kitiems tokie reikalavimai keliami nebuvo.
9. ESFA atsakingi asmenys neatliko tinkamumo finansuoti vertinimo dokumentų peržiūros, nesilaikė nustatytų reikalavimų: tinkamumo vertinimo metu atmetus paraišką, pareiškėją apie tai informuoti raštu; nebuvo siunčiamas laiškas su prašymu pakoreguoti paraišką; sprendimas dėl paraiškos atmetimo buvo priimtas nedalyvaujant ESFA vyr. vadybininkui.
10. ESFA, CPVA apie sprendimą dėl paraiškos atmetimo pareiškėjus informavo nesilaikant procedūrose nustatytų terminų. Pareiškėjai turėjo būti informuoti per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo (sprendimas priimtas 2004-11-26, pareiškėjas ESFA informuotas 2005-01-17 ir vertinimo ataskaita patvirtinta 2004-12-20, o pareiškėjas CPVA informuotas 2005-01-25).
11. ESFA tinkamumo vertinimo procesas neatitinka nustatytų procedūrų – tinkamumo vertinimo lentelė yra bendra, pasirašyta abiejų vertintojų. Agentūros procedūrų vadovo 26 p. nustatyta, kad kiekvieno projekcinio pasiūlymo tinkamumui vertinti skiriama po du Fondo projektų vadybininkus, kurie atlieka patikrinimą ir pasirašo po vertinimo lentelėmis. Taip pat vertintojai pateikė bendrus vertinimo komentarus po visa vertinimo lentelę, o ne po kiekvieną vertinimo lentelės dalimi, kaip to reikalauja ESF projektų administravimo procedūros.
12. ESFA tinkamumo vertinimo lentelėje yra pateikiamas vertintojo vertinimas iki ir po papildomos informacijos pateikimo, tačiau vertinimo lentelė pasirašyta anksčiau nei pareiškėjo pateikta papildoma informacija. Po projekto tinkamumo vertinimo lentelė ne visais atvejais pateikiama vertintojo išvada.
13. ESFA dėl nepakankamo procedūrų reglamentavimo yra sudėtinga vykdyti kontrolę. Gairėse pareiškėjams nurodytas patikslintos informacijos pateikimo terminas – 10 darbo dienų nuo informavimo dienos (fakso išsiuntimo dienos). Ant siunčiamo rašto pareiškėjui nėra žymos apie fakso išsiuntimo datą, todėl neaišku, nuo kurios dienos pradedamas skaičiuoti informacijos pateikimo terminas.
14. ESFA nenustatyta, kokiais atvejais gali būti didinamos atitinkamų biudžeto eilučių išlaidos lyginant su pradine paraiška. Tinkamumo vertinimo metu pareiškėjo buvo prašoma pagrįsti biudžete nurodytas išlaidas. Pareiškėjui pateikus patikslintą projekto biudžetą, biudžete neliko išlaidų eilučių, kurių pareiškėjas nepagrindė, tačiau buvo padidintos kitų eilučių išlaidos (bendra biudžete nurodytų išlaidų suma nepakito).
15. LVPA skyriai nesilaiko procedūrose nustatytų terminų. Projektų vertinimo skyrius 2004-09-27 Kontrolės departamentui pateikė paklausimą Nr. S-P1-P02-0014, kuriame informacijos pateikimo terminas nurodytas iki 2004-10-11. Kontrolės departamento Kontrolės ir

koordinavimo skyrius atsakymą į paklausimą pateikė 2004-10-20. Atsižvelgiant į gautą papildomą informaciją/duomenis, neužpildyti nauji paraiškos tinkamumo vertinimo sąrašai.

16. LVPA procedūroje nėra nustatytas terminas, kada turi būti paskirti projektų vadybininkai atlikti tinkamumo vertinimą po administracinės atitikties vertinimo.
17. Gairės pareiškėjams¹², kuriomis vertindami paraiškas vadovavosi LVPA vertintojai, prieštarauja taisyklėms¹³. Taisyklėse nurodoma, kad jei paraiška atitinka ne visus tinkamumo kriterijus ir bent vienas vertinimo atsakymas „ne“, pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame prašoma koreguoti paraišką, o Gairėse pareiškėjams nurodoma, kad minėtu atveju paraiška yra atmetama.
18. APVA vertintojams nėra nustatyti pakankamai aiškūs ir tikslūs vertinimo kriterijai, kuriais remdamiesi jie galėtų atsakyti į tinkamumo vertinimo lentelėje pateiktus klausimus. Nėra įrangos, paslaugų ir darbų kaštų atitikimo rinkos kainoms įvertinimo tvarkos. Nėra aprašyta, kaip ir kokiais dokumentais remiantis turi būti įvertintas pareiškėjo gebėjimas užtikrinti bendrąjį finansavimą.
19. APVA paraiškos tinkamumo gauti paramą vertinimą atliko vienas darbuotojas, kai tuo tarpu taisyklės¹⁴ nurodo, kad tai turi atlikti du įgyvendinančios institucijos darbuotojai. Atliktas antrasis vertinimo etapas, paraiškos tinkamumo gauti paramą vertinimas, nors pirmojo etapo vertinimas buvo neigiamas (paraiška neatitiko administracinės atitikties reikalavimų). Paraiškos tinkamumo gauti paramą pakartotinį vertinimą, atliko vertintojas, atlikęs pirmąjį vertinimo etapą. Toks darbuotojo paskyrimas prieštarauja agentūros procedūrų vadovo 4.2.12 skyriaus „Papildomas paraiškos vertinimas“ nuostatom. Minėtame skyriuje nurodyta, kad pakartotinį vertinimą turi atlikti darbuotojas, nesusijęs su pirminiu vertinimu. Neatskirti paraiškų vertinimo etapai, kadangi paraiškos tinkamumo vertinimas atliktas nebaigus administracinės atitikties vertinimo.
20. TID vertintojai paraiškos tinkamumo vertinimo metu užpildė ir pasirašė bendrą tinkamumo vertinimo lentelę.
21. TID tvarkoje¹⁵ nebuvo nustatytos paraiškų vertinimo kontrolės procedūros.
22. BPD priede ir Gairėse pareiškėjams, kuriomis atlikdama paraiškų vertinimą vadovavosi LVPA, nėra aiškiai įvardyti galimi pareiškėjai pagal 3.1. priemonę „Tiesioginė parama verslui“.

3.2.4.Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą:

1. Koordinuoti, kad gairių pareiškėjams nuostatos atitiktų vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas (3.2.3.17).

¹²Gairių pareiškėjams (viešajam sektoriui), patvirtintų Ūkio ministro 2004-06-10 įsakymu Nr. 4-222, 92 punktas.

¹³Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 75 punktas.

¹⁴Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 67 punktas.

¹⁵TID vykdomos projektų, finansuojamų įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 m. BPD transporto sektoriaus priemonę, paraiškų registravimo, vertinimo ir teikimo tvarka, patvirtinta TID direktoriaus 2004-05-20 įsakymu Nr. 1.3-29.

2. Koordinuoti, kad gairėse pareiškėjams naudojamos sąvokos būtų aiškiai apibrėžtos (pvz. kas yra priskirtina prie verslo atstovų) (3.2.3.7).
3. Koordinuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų aiškiai apibrėžti galimi pareiškėjai (3.2.3.22).
4. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų apibrėžti leidžiami paraiškų koregavimo atvejai bei įvertinami kriterijai, kuriais remiantis paraiška turi būti atmetama iš karto (3.2.3.3., 3.2.3.14).
5. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateikti objektyviai įvertinami pareiškėjo tinkamumo vertinimo kriterijai (3.2.3.18).
6. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų apibrėžti projekto (o ne tik pareiškėjo – ūkio subjekto) ekonominiai įvertinimo kriterijai, įskaitant projekto naudingumo ir efektyvumo vertinimą (3.2.3.5).
7. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateikiami detalūs reikalavimai projekto biudžeto sudarymui (3.2.3.8).
8. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos paraiškų įvertinimo ir administravimo terminų kontrolės priemonės (3.2.3.6, 3.2.3.10, 3.2.3.13, 3.2.3.15).
9. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos aiškos išlaidų realumo, atitikimo rinkos kainoms, būtinumo įvertinimo procedūros (3.2.3.2).
10. Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad vertintojas, atlikdamas vertinimą, nežinotų kito vertintojo atlikto vertinimo rezultatų (3.2.3.20).
11. Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad įgyvendinančiose institucijose vertintojų darbas būtų tinkamai dokumentuojamas (3.2.3.4).
12. Atkreipti dėmesį į paraiškų atrankos procedūrų vykdymo kontrolės priemones, įskaitant vidines II atsakingų asmenų atliekamas peržiūros procedūras (3.2.3.9, 3.2.3.11).

3.3. Paraiškų techninis, finansinis ir ekonominis vertinimas

3.3.1. Įvadas

Techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo etape įvertinama pateiktų projektų kokybė ir atitiktis atrankos kriterijams (balais)¹⁶.

3.3.2. Išvada

1. Projekto techniniam, finansiniam ir ekonominiam vertinimui nustatytos procedūros ne visais atvejais yra pakankamos ir aiškos, vidaus kontrolės priemonės nėra pakankamos arba jos neveikia, dėl to neužtikrinama, kad vertinimai atitiktų nustatytas procedūras.
2. Ne visais atvejais nustatyti aiškūs projektų vertinimo kriterijai, o tai gali turėti įtakos subjektyvių sprendimų priėmimui.

3.3.3. Pastebėjimai

1. ESFA ir APVA nenustatyta projektų priskyrimo sudėtingiems ir reikalaujantiems specifinių žinių procedūra (tokiu atveju projektą turi vertinti nepriklausomi vertintojai, ekspertai).
2. APVA, ESFA bei NMA (atskirose priemonėse) nėra aiškiai nustatyta, kokie įvertinimų skirtumai laikytini esminiais tam, kad būtų skiriamas trečias vertintojas. APVA nepriklausomi vertintojai nešališkumo ir konfidencialumo deklaraciją pasirašė atlikę paraiškos vertinimą.
3. APVA, CPVA ir ESFA neturi aiškos balų priskyrimo vertinimo kriterijams metodikos: yra nustatytas tik maksimalus balų skaičius už atitikimą tam tikram kriterijui (subkriterijams nenustatyti). Yra rizika, kad vertintojų kriterijams suteikti vertinimo balai gali iš esmės skirtis ir turėti įtakos vertinimo rezultatui. ESFA, pirmą kartą įvertinusi paraišką, jai skyrė 66 balus ir pasiūlė projektą remti. Tarpinei institucijai, nurodžius pervertinti visas priemonės paraiškas, agentūra paraiškai skyrė jau tik 48 balus, kai kurie vertintojų skirtų balų komentarai vienodi pirmu ir antru atveju, tačiau buvo skirtas mažesnis balas. Įgyvendinančioji institucija pasiūlė šio projekto neremti.
4. Įgyvendinančių institucijų vertinimo procedūros nereglamentuoja arba nepakankamai reglamentuoja išlaidų būtinumo, realumo bei atitikimo rinkos kainoms vertinimo. Išsamių procedūrų/tvarkų parengimas leistų vertinimus atlikti objektyviai, sumažinant žmogiškojo faktoriaus įtaką.
5. ESFA ir APVA tinkamumo vertinimo ir techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo etapai nėra aiškiai atskirti. Techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo metu prašoma pagrįsti projekto atitikimą gairėse pareiškėjams nurodytiems specifiniams atrankos kriterijams, o tinkamumo vertinimo metu taisomos biudžeto klaidos – prašoma perkelti išlaidas iš vienos

¹⁶ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 79 punktas.

biudžeto eilutės į kitą. ESFA nenurodytas terminas, per kurį pareiškėjas turi pateikti paaiškinimus ir papildymus techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo metu.

6. ESFA gali būti nekokybiško projektų vertinimo rizika, nes nepriklausomi vertintojai didelį projektų skaičių turėjo įvertinti per pakankamai trumpą laiką. Projektų atrankos komitetui, priėmus sprendimą grąžinti agentūrai pakartotinam vertinimui, buvo pervertinti visi 2.2 priemonės projektai. APVA paraiškų techniniam, finansiniam ir ekonominiam vertinimui, atsižvelgiant į šio vertinimo etapo sudėtingumą, skiriamas per mažas laiko tarpas (paraiškai vertinti nustatytas laikotarpis buvo nuo 2004-08-02 iki 2004-10-04). Minėtu laikotarpiu tik viena diena buvo skirta paraiškos techniniam, finansiniam ir ekonominiam vertinimui, kurį atliko nepriklausomi vertintojai.
7. CPVA ir LVPA iš esmės skiriasi bendravimo su pareiškėjais būdai. LVPA procedūrose numatyta, kad visa vertintojams reikalinga informacija turi būti pateikiama raštu oficialiai kreipiantis į pareiškėją. Tuo tarpu CPVA pareiškėjus kviečia pokalbiui, kuriuose dalyvauja ir vertintojai. Vertintojai po pokalbio patikslina projekto įvertinimo balus, nors paraiškų vertinimo procedūroje tokia galimybė nėra numatyta. Be to, CPVA pokalbiui kviečia tik tuos pareiškėjus, kurių pateiktiems projektams numatoma rekomenduoti skirti paramą (vertinant 1.4 priemonės paraiškas pokalbiui buvo kviečiami pareiškėjai, kurių paraiškos vertinimo metu surinko daugiau nei 70 balų). Yra rizika, kad po pokalbio galėtų būti finansuojami ir projektai vertinimo metu surinkę, pavyzdžiui, 68 balus.
8. Gairėse, kuriomis vadovavosi CPVA ir APVA nenustatyti pakankamai aiškūs vertinimo kriterijai, kurie leistų tinkamai įvertinti projekto vykdytojo gebėjimus užtikrinti bendrąjį finansavimą. CPVA vertintojai po pokalbio su pareiškėju koreguoja techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo lentelėje skiriamus balus, tačiau juos keisdami nenurodo balų keitimo priežasčių.
9. LVPA nebuvo parengtos paraiškų techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo rezultatų suvestinės, sudarytos eilės tvarka pagal surinktą balų skaičių, nurodant rekomenduojamą paramos sumą, kaip to reikalauja taisyklės¹⁷.
10. LVPA vertintojai ne visada laikosi Gairių pareiškėjams nuostatų. Jose numatyta, kad pagal atitinkamą kriterijų gali būti skiriama 2–6 balai, tuo tarpu nustatytas atvejis, kai vertintojas skyrė 10 balų.
11. APVA paraiškos techninį, finansinį ir ekonominį vertinimą atliko vienas darbuotojas, kas prieštarauja taisyklėms¹⁸. Nenustatytas terminas, per kurį pareiškėjas turi pateikti papildomus dokumentus bei informaciją, kaip to reikalauja taisyklės¹⁹.
12. Audito metu nebuvo gauti įrodymai, kad Gairės pareiškėjams, kurias rengė AM ir kuriomis vertindama paraiškas turėjo vadovautis APVA, buvo formaliai suderintos su Finansų ministerija. Kvietimas teikti paraiškas, įskaitant kvietimo teikti paraiškas dokumentaciją, buvo

¹⁷Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 87.4 punktas.

¹⁸Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 79 punktas.

¹⁹Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 83 punktas.

paskelbti 2005-06-23. Aplinkos ministerija 2005-06-29 rašte nurodė, kad „....Aplinkos ministerija laiko, kad Gairės pareiškėjams buvo suderintos.“ Audito metu suderinimo faktą patvirtinantis Finansų ministerijos raštas pateiktas nebuvo. Finansų ministerija 2004-06-18 dienos rašte AM buvo nurodžiusi, kad „...kvietimo teikti paraiškas dokumentacija negali būti traktuojama kaip suderinta su Finansų ministerija.“

13. ESFA nėra aiškiai reglamentuota techninio, finansinio ir ekonominio vertinimo procedūra (vertinimo procesas iki informacijos patikslinimo ir po patikslinimo, vertinimą atliekantys asmenys). Nenustatyta aiški balų skyrimo sistema, atvejais kada paraiškų vertinimui skiriami finansų vadybininkai, kas atlieka paraiškų pervertinimą po patikslinimo. Dalies paraiškų (projektų) pervertinimą atliko kiti vertintojai, kurie skyrė ženkliai didesnius balus nei pirminio vertinimo metu. Yra rizika, kad projektų vertintojų pakeitimas iškreipia vertinimo rezultatus ir reikalauja daugiau laiko sąnaudų, nes iš esmės paraiška vertinama iš naujo, o ne atsižvelgiant į patikslintą informaciją.
14. ESFA nepakankamai išsamiai reglamentuota projekto išlaidų vertinimo procedūra. Projekto išlaidų vertinimas nėra pakankamai dokumentuojamas (nėra pridedami vertintojų atlikti skaičiavimai ir pan.). Agentūros siūlomi projekto biudžeto koregavimai pateikti tik tarpinei institucijai teikiamose vertinimo ataskaitose, o ne vertintojų techninio, finansinio, ekonominio vertinimo lentelėse, todėl neaišku, kas, kokius koregavimus ir kuo remiantis atliko.
15. Yra rizika, kad atliekant ESFA paraiškos, pagal kurią parama buvo skirta taikant tiesioginio finansavimo procedūrą, techninį, finansinį ir ekonominį vertinimą, nebuvo užtikrintas reikalavimas projektą vertinti savarankiškai, nes Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dviejų darbuotojų, kurie buvo paskirti ministro įsakymu, vertinimo lentelėse pateikti komentarai ir išvada yra identiški. Audito metu nebuvo gauti įrodymai, kad ministerijos darbuotojos, prieš atlikdamos vertinimą, pasirašė nešališkumo ir konfidencialumo deklaracijas.
16. TID nustatyta nepriklausomų vertintojų pasirinkimo ir samdymo procedūra, numatyta tvarkoje²⁰, nėra išsami: nepaaiškinama kada, kaip ir kokius ekspertus gali deleguoti Susisiekimo ministerija, nepaaiškinta, kaip turi būti atliekamas vertintojų patirties vertinimas.

3.3.4. Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą:

1. Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams ar kituose skelbiamuose dokumentuose būtų aiškiai apibrėžtos išmatuojamų kriterijų reikšmės, esant kurioms paraiška įvertinama tam tikru balu (3.3.3.3).
2. Inicijuoti, kad įgyvendinančių institucijų parengtos tvarkos atitiktų gairių pareiškėjams ir vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas (3.3.3.11).
3. Inicijuoti, kad įgyvendinančių institucijų procedūrose būtų aiškiai atskirti paraiškų vertinimo etapai (3.3.3.5).
4. Inicijuoti, kad įgyvendinančios institucijos procedūrose būtų apibrėžtos vertintojų paskyrimo vertinimui procedūros (įskaitant nepriklausomus vertintojus), kriterijai kuriais remiantis

²⁰ TID vykdomos projektų, finansuojamų įgyvendinant Lietuvos 2004–2006 m. BPD transporto sektoriaus priemonę, paraiškų registravimo, vertinimo ir teikimo tvarka, patvirtinta TID direktoriaus 2004-05-20 įsakymu Nr. 1.3-29.

paraiška būtų skiriama vertinti nepriklausomiems vertintojams (arba papildomam vertinimui, kurį atlieka įgyvendinančios institucijos vertintojai) (3.3.3.1, 3.3.3.2, 3.3.3.16).

5. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytas pakankamas laiko tarpas vertintojams, per kurį jie turėtų įvertinti paraiškas (3.3.3.6).
6. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos aiškos išlaidų realumo, atitikimo rinkos kainoms, būtinumo įvertinimo procedūros (3.3.3.4).
7. Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatyti terminai, per kuriuos pareiškėjas turi pateikti prašomą informaciją, bei šių terminų laikymosi kontrolės priemonės (3.3.3.5).
8. Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad įgyvendinančiose institucijose vertintojų darbas būtų tinkamai dokumentuojamas (3.3.3.8, 3.3.3.14).
9. Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad vertintojas, atlikdamas vertinimą, nežinotų kito vertintojo atlikto vertinimo rezultatų (3.3.3.15).

Gera praktika:

1. ŽŪM (NMA) ministro įsakymu patvirtino minimalius ekonominius rodiklius, kuriuos turi atitikti pareiškėjas, kad gautų paramą (projekto įgyvendinimo užtikrinimas). LVPA nustatė maksimalius ekonominius rodiklius, kurių pareiškėjas negali viršyti (paramos projekto įgyvendinimui reikalingumas pareiškėjui). Šiuo atveju manytume, kad pasinaudojant abiejų įgyvendinančių institucijų praktika, galima nustatyti pareiškėjui ekonominių rodiklių ribas. Pareiškėjui atitinkant abi ribines reikšmes, paramos lėšos būtų būtinos projektui įgyvendinti bei būtų sumažinta projekto neįgyvendinimo rizika.
2. LVPA yra parengusi detalius kokybės vertinimo kriterijus pagal kai kurias veiklų grupes²¹.

²¹ LVPA kriterijai taikomi nuo 2005-01-19 ir nuo 2005-01-28.

3.4. Projektų atranka ir tvirtinimas tarpinėse institucijose

3.4.1. Įvadas

Galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo priima tarpinė institucija, vadovaudamasi projektų atrankos komiteto rekomendacijomis²². Tarpinė institucija ir projektų atrankos komitetas taip pat privalo užtikrinti, kad priimant sprendimus dėl paramos suteikimo nebūtų teikiamos nepagrįstos privilegijos tam tikrai interesų grupei. Atrankos procedūros privalo būti skaidrios, nešališkos ir atliktos laikantis viešumo principų, o tarpinės institucijos sprendimai turi būti nuoseklūs, argumentuoti, pagrįsti vertinimo ir projektų atrankos komiteto rekomendacijomis²³.

3.4.2. Išvada

1. Projektų atrankai PAK-uose nustatytos projektų atrankos procedūros/tvarkos ne visais atvejais yra pakankamos ir aiškos, vidaus kontrolės priemonės nėra pakankamos arba jos neveikia, dėl to neužtikrinama, kad projektų atrankos procesas atitiktų nustatytas procedūras.
2. Ne visais atvejais nustatyti aiškūs projektų atrankos kriterijai, o tai gali turėti įtakos subjektyvių sprendimų priėmimui.

3.4.3. Pastebėjimai

1. Tarpinių institucijų, išskyrus SADM ir ŠMM, projektų atrankos komitetų darbo reglamentuose (kituose dokumentuose) nebuvo nustatytų aiškių kriterijų, kuriais remiantis priimami sprendimai dėl projektų atrankos. SM PAK taikyti kriterijai nebuvo patvirtinti.
2. ŽŪM nenustatytas projektų atrankos komitetų posėdžių organizavimo periodiškumas arba sąlygos, kurioms esant turi būti šaukiamas komiteto posėdis.
3. ESFA apie SADM projektų atrankos komiteto priimtą sprendimą atmesti paraišką pareiškėją informavo nesilaikydama nustatytų terminų.
4. Nėra reglamentuota/nustatyta tvarka, kaip galėtų būti nagrinėjamos ir vertinamos pačios tarpinės ar kitos institucijos, susijusios su projektų administravimu ir kontrole, pateiktos paraiškos. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra viena iš Paramos fondo Europos socialinio fondo agentūros steigėjų, ministerija atlieka tarpinės institucijos funkcijas jai priskirtose priemonėse (viena iš jų – 2.2 priemonė). Ministerija pateikė agentūrai paraišką pagal minėtą priemonę, projektų atrankos komitetas pasiūlė skirti paramą (ministerijos atstovai, projektų atrankos komiteto nariai, nusišalino nuo balsavimo), ministras pasirašė įsakymą dėl paramos skyrimo.

²² Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 92 punktas.

²³ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 103 punktas.

5. ŠMM projektų atrankos metu galiojusiose Projektų atrankos ir tvirtinimo taisyklėse bei IVPK Tarpinės institucijos funkcijų vykdymo reglamente neapibrėžta, kokią informaciją ir kokiais terminais iš įgyvendinančios institucijos gauna tarpinė institucija. ŠMM procedūrų apraše²⁴ nustatyta įgyvendinančios institucijos pateikiama informacija ir terminai.
6. Yra rizika, kad dėl ŠMM PAK personalinės sudėties kaitos gali užsitęsti paraiškų vertinimas. Svarstant tuos pačius 2.4 priemonės projektus, projektų atrankos komiteto personalinė sudėtis pasikeitė. Antrajame posėdyje dalyvavo 60 proc. pirmame posėdyje dalyvavusių narių (40 proc. narių arba buvo pakeisti kitais arba nedalyvavo).
7. ŠMM ir SADM administruojamose priemonėse nesilaikoma sprendimų dėl paramos skyrimo (atmetimo) terminų. Atskirais atvejais paraiškos buvo įvertintos ir sprendimai dėl paramos skyrimo/neskyrimo priimti dviem, trim mėnesiais vėliau nei Gairėse pareiškėjams numatytas terminas. ŽŪM atskirais atvejais nesilaikoma taisyklėse²⁵ rekomenduojamo paraiškos vertinimo ir sprendimo skirti/neskirti paramą termino.
8. ŠMM PAK reglamente nenustatytas terminas, per kurį įgyvendinančioji institucija turi būti informuota apie PAK sprendimą atlikti pakartotinį vertinimą. Ministerijos projektų atrankos ir tvirtinimo taisyklėse, galiojusiose paraiškų atrankos metu, nebuvo nustatyta, per kiek laiko turi būti priimamas sprendimas dėl paramos skyrimo. ŠMM PAK priėmus sprendimą rekomenduoti skirti paramą, ministro įsakymas buvo pasirašytas praėjus trims savaitėms. Minėti terminai nustatyti tik 2005-04-13 patvirtintame ŠMM procedūrų apraše²⁶.
9. Nustatyta atvejis, kai ŠMM PAK protokole nenurodyti posėdyje dalyvavę projektų atrankos komiteto nariai ir kiti asmenys.
10. SAM Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų administravimą reglamentuojančios taisyklės patvirtintos vėliau nei prasidėjo projektų atranka.
11. ŪM buvo neužtikrintas tinkamas funkcijų atskyrimas: ministerijos projektų atrankos komiteto posėdžiui pirmininkavo institucijos vadovas (ministras), kuris pagal tarpinės institucijos darbo tvarką tvirtino sprendimą dėl paramos skyrimo²⁷.
12. Audito metu nebuvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad ŽŪM PAK reglamentai yra suderinti su Vadovaujančia institucija, kaip to reikalauja taisyklės²⁸. Ūkio ministerija pateikė Finansų

²⁴ Projektų atrankos tvirtinimo procedūrų aprašas, patvirtintas Švietimo ir mokslo ministro 2005-04-13 įsakymu Nr. ĮSAK-605.

²⁵ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 106.3.2 punktas.

²⁶ Projektų atrankos tvirtinimo procedūrų aprašas, patvirtintas Švietimo ir mokslo ministro 2005-04-13 įsakymu Nr. ĮSAK-605.

²⁷ Ūkio ministro 2004-11-04 įsakymas Nr. 4-398 „Dėl paramos projektams, siekiantiems gauti ES SF finansinę paramą pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD, skyrimo“ ir Ūkio ministro 2004-04-23 įsakymas Nr. 4-121 dėl Projektų atrankos komitetų sudarymo; Ūkio ministro 2004-11-23 įsakymas Nr. 4-399 „Dėl paramos projektams, siekiantiems gauti ES SF finansinę paramą pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD, skyrimo ir Ūkio ministro 2004-04-23 įsakymas Nr. 4-121 dėl Projektų atrankos komitetų sudarymo; Ūkio ministro 2004-11-29 įsakymas Nr. 4-436 „Dėl paramos projektams, siekiantiems gauti ES SF finansinę paramą pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD, skyrimo ir Ūkio ministro 2004-04-23 įsakymas Nr. 4-121 dėl Projektų atrankos komitetų sudarymo; Ūkio ministro 2004-11-29 įsakymas Nr. 4-437 „Dėl paramos projektams, siekiantiems gauti ES SF finansinę paramą pagal Lietuvos 2004–2006 m. BPD, skyrimo ir Ūkio ministro 2004-04-23 įsakymas Nr. 4-121 dėl Projektų atrankos komitetų sudarymo.

ministerijos 2004-05-03 raštą Nr. 4.18-04-5K-0412169-6K-0405222, įrodantį, kad tik Verslo projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, atrankos komiteto darbo reglamentas suderintas su Vadovaujančia institucija. Turizmo projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų atrankos komiteto bei Energetikos projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, atrankos komiteto darbo reglamentų suderinimą su Vadovaujančia institucija, kaip to reikalauja taisyklės²⁹, įrodančių dokumentų Ūkio ministerija audito metu nepateikė.

13. Ūkio ministro 2004-04-23 įsakymu Nr. 4-121 ir 2005-01-28 įsakymu Nr. 4-39 „Dėl projektų atrankos komitetų sudarymo“ patvirtinta Verslo projektų, Turizmo projektų bei Energetikos projektų atrankos komitetų institucinė sudėtis prieštarauja taisyklėms.³⁰ Taisyklėse nenumatytas stebėtojo dalyvavimas Komiteto posėdyje.

Verslo projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, Turizmo projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų bei Energetikos projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, atrankos komitetų darbo reglamentuose, patvirtintuose 2004-10-29 bei Ūkio ministro patvirtintose ŪM vidaus darbo tvarkos taisyklėse, reglamentuojančiose ES struktūrinių fondų ir bendrojo finansavimo lėšų administravimą, nėra nurodytas stebėtojo statusas (teisės ir pareigos), nurodytas tik jo balso teisės apribojimas.

2005-02-04 Verslo projektų atrankos komiteto posėdyje dalyvavo ir klausimus teikė stebėtoja – Ūkio ministerijos Vidaus audito tarnybos vedėja (jos pasisakymai gali būti vertinami vidaus audito metu – interesų konflikto rizika).

Verslo projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, atrankos komiteto darbo reglamento 17 punkte įvardyti socialiniai ir ekonominiai partneriai, nors tolesniuose darbo reglamento punktuose nėra nustatytas jų statusas (funkcijos, teisės, pareigos). Analogiškai parengti ir kiti Ūkio ministerijos Turizmo ir Energetikos projektų, finansuotinių iš ES struktūrinių fondų, atrankos komitetų darbo reglamentai.

14. AM nebuvo tinkamai užtikrinti Komisijos reglamento (EB) Nr. 1159/2000 „Dėl informavimo ir viešumo priemonių, kurias valstybės narės turi įgyvendinti dėl struktūrinių fondų paramos“ priedo 1 ir 2 punkto reikalavimai dėl skaidrumo ir visuomenės informavimo, o taip pat nebuvo įvykdyti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir išgaliojimo tvarkos“ reikalavimai. Aplinkos ministerija, priėmusi atitinkamus teisės aktus dėl paramos skyrimo taikant tiesioginio finansavimo procedūrą, dalies jų oficialiai nepaskelbė „Valstybės žiniuose“.

15. APVA, TID, CPVA ir ESFA nepaskelbdamos kvietimo teikti paraiškas pagal tiesioginio finansavimo procedūrą kaip numatyta taisyklėse^{31,32}, neužtikrino Komisijos reglamento (EB)

²⁸Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 95 punktas.

²⁹ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 95 punktas.

³⁰Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 99 punktas.

³¹ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 28 punktas.

Nr. 1159/2000 bendrųjų principų, susijusių su paramos skaidrumu ir pakankamu plačiosios visuomenės informavimu, laikymosi.

16. Pastebėta rizika, kad ŪM administruojamoje priemonėje 3.1 „Tiesioginė parama verslui“ galėjo būti skirta ne geriausiai parengtiems projektams, o tiems kurių paraiškos buvo pateiktos anksčiausiai. Dėl šios priežasties gali būti neužtikrintas teikiamų projektų konkurencingumas bei paramos lėšų panaudojimo efektyvumas. Pagal LVPA pateiktą informaciją parama buvo skirta penkiems dideliems ūkio subjektams, kurie savo paraiškas pateikė 2004 metų rugpjūčio – rugsėjo mėn. Projektų atrankos komitetui 2005-01-28 buvo pateikta paskutinė paraiška, kuriai buvo skirta parama. Tuo tarpu pagal auditui pateiktą informaciją iki minėtos datos LVPA buvo pateikta dar dvylika paraiškų (didelių įmonių), neįskaitant tų, kurioms skirta parama. Pagal kvietimo teikti paraiškas paskelbimo metu galiojusias taisykles³³, tarpinė institucija, šiuo atveju Ūkio ministerija, turėjo iš anksto nustatyti laikotarpį, per kurį kaupiamos baigtos vertinti paraiškos, kurios bus teikiamos projektų atrankos komitetui. Toks laikotarpis nebuvo nustatytas o į PAK posėdį vertinimui pateko tik tos paraiškos, kurios pateiktos anksčiausiai. Be to, PAK darbo reglamente (kuris yra vidinio naudojimo) numatyta, kad posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kas ketvirtį, tačiau neaišku kokių principu grupuojamos PAK vertinimui teikiamos paraiškos.
17. Nėra nustatyta, per kiek laiko turi būti suderintas sprendimas dėl paramos skyrimo pagal tiesioginio finansavimo procedūrą su Finansų ministerija. SADM sprendimas skirti paramą su Finansų ministerija buvo derinamas 17 darbo dienų.
18. AM neturi darbo reglamento (vidaus taisyklių), kuriame būtų numatyti projektų atrankos principai ir procedūros. Ministerija administruoja ES struktūrinių fondų lėšas be patvirtintų rašytinių procedūrų, kaip to reikalauja taisyklės³⁴.
19. Audito metu nebuvo gauti įrodymai, kad AM buvo svarstytas projektas, kuriam parama buvo skirta taikant tiesioginę paramos skyrimo procedūrą.
20. AM nenustatytos informacijos gavimo bei pateikimo PAK procedūros. Ministerijoje nenustatytos skundų dėl įgyvendinančios institucijos sprendimų nagrinėjimo procedūros.
21. AM PAK darbo reglamente nenustatyti aiškūs kriterijai, kuriais remiantis būtų priimamos rekomendacijos dėl paramos skyrimo. Nenustatyti paraiškų atmetimo kriterijai.
22. SM ES struktūrinių fondų administravimo vidaus procedūrų vadovas³⁵ patvirtintas vėliau nei vyko projektų atranka. Vadove nepakankamai išsamiai numatytos informacijos, susijusios su projektų vertinimu ir atranka, gavimo ir pateikimo projektų atrankos komitetui procedūros.

³² Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 29 punktas.

³³ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 89 punktas.

³⁴ Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų, finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 93 punktas.

³⁵ Susisiekimo ministerijos – transporto sektoriaus tarpinės institucijos – ES struktūrinių fondų administravimo vidaus procedūrų vadovas, patvirtintas Susisiekimo ministerijos valstybės sekretoriaus 2005-05-20 potvarkiu Nr. 4-41.

23. SM PAK posėdžio (2004-09-29) metu buvo siūlyta SM įgalinti TID derėtis dėl projekto biudžeto sumažinimo tiems pareiškėjams, kurių prašoma paramos suma daugiau nei 1,25 kartų viršija ribinės paramos sumas, apskaičiuotas pagal PAK naudojamą metodiką. Taisyklėse³⁶ numatyta, kad PAK gali įgalinti II derėtis su pareiškėju dėl projekto biudžeto sumažinimo, jei lieka lėšų, bet jų neužtenka projektui, kuris negavo paramos, paremti. Atskiri pareiškėjai sutiko modifikuoti paraiškas.

3.4.4. Rekomendacijos

Vadovaujančiai institucijai užtikrinti toliau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą:

1. Inicijuoti, kad tarpinių institucijų vidaus procedūrose/tvarkose būtų nustatytos visuomenės informavimo bei teisės aktų skelbimo „Valstybės žiniuose“ kontrolės priemonės (3.4.3.14, 3.4.3.15).
2. Inicijuoti, kad būtų parengtos paraiškų, kurias teikia tarpinės institucijos kaip pareiškėjai, nagrinėjimo ir vertinimo tvarkos (3.4.3.4).
3. Koordinuoti, kad PAK sudėties sudarymas ir tvirtinimas atitiktų vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas (3.4.3.13).
4. Inicijuoti, kad tarpinių institucijų procedūrose būtų nustatytos paraiškos administravimo, skundų nagrinėjimo, sprendimų priėmimo, terminų laikymosi kontrolės priemonės (įskaitant tiesioginio finansavimo procedūrą) (3.4.3.5, 3.4.3.8, 3.4.3.18, 3.4.3.19, 3.4.3.20).
5. Inicijuoti, kad priimant sprendimą dėl paramos skyrimo, būtų užtikrintas funkcijų atskyrimas tarp sprendimo priėmimo procese dalyvaujančių asmenų (3.4.3.11).
6. Koordinuoti, kad PAK darbo reglamentų nuostatos būtų suderintos su Vadovaujančia institucija (3.4.3.12, 3.4.3.13).
7. Inicijuoti, kad būtų nustatytas PAK posėdžių organizavimo periodiškumas (3.4.3.2).
8. Inicijuoti, kad PAK, priimdamas sprendimus dėl rekomendacijų skirti paramą, visus projektus svarstytų pagal vienodus visiems projektams PAK darbo reglamente nustatytus kriterijus (3.4.3.1, 3.4.3.21).

³⁶Lietuvos 2004–2006 m. Bendrojo programavimo dokumento priemonių ir projektų finansuojamų įgyvendinant šias priemones, administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Finansų ministro 2004-01-28 įsakymu Nr. 1K-033 (2004-05-31 įsakymo Nr. 1K-204 redakcija), 106 punktas.

3.5. Papildomos rekomendacijos

Racionaliai ir efektyviai veikiančiai projektų atrankos sistemai užtikrinti ir tobulinti (įskaitant aukščiau pateiktų rekomendacijų įgyvendinimą) teikiame papildomas rekomendacijas vadovaujančiai institucijai:

1. Siekiant išvengti finansavimo iš kelių šaltinių rizikos, užtikrinti informacijos apie pareiškėjus paramai gauti keitimosi tarp įgyvendinančių institucijų ir jos vertinimo procesą (3.2.3.1);
2. Parengti tarpinių institucijų vykdomų veiksmų kontrolės procedūras vadovaujančioje institucijoje (3.4.3.6, 3.4.3.7, 3.4.3.9, 3.4.3.10, 3.4.3.11, 3.4.3.13, 3.4.3.16, 3.4.3.22, 3.4.3.23);
3. Nustatyti dokumentacijos (kvietimo teikti paraiškas dokumentacijos, įgyvendinančios ir tarpinių institucijų procedūrų vadovų derinimo su vadovaujančia institucija ir kt.) derinimo tarp įgyvendinančių institucijų, tarpinių institucijų, vadovaujančios institucijos procedūras, kuriose būtų nurodytas dokumentacijos derinimo eiliškumas, derinimo terminai, nurodyta, kad tik gavus aiškų (be išimčių) Vadovaujančios atsakymą, privalomi dokumentai gali būti laikomi suderiniais (3.4.3.12, 3.4.3.17, 3.1.3.9, 3.3.3.12);
4. Užtikrinti, kad tarpinėse institucijose būtų nustatytos procedūrų laikymosi įgyvendinančiose institucijose kontrolės priemonės (3.1.3.3, 3.1.3.5, 3.1.3.7, 3.1.3.8, 3.1.3.10, 3.2.3.9, 3.2.3.11, 3.2.3.12, 3.2.3.19, 3.2.3.20, 3.3.3.9, 3.3.3.10, 3.3.3.11, 3.3.3.13, 3.4.3.3);
5. Įvertinti nustatytą gerą praktiką dėl pritaikymo projektų atrankos sistemoje.

Finansinio audito 7-ojo departamento direktorius

Tomas Mackevičius

Vyriausioji valstybinė auditorė

Jolita Gnėdikienė

Susipažino:

PRIEDAS Nr. 1. Vartojami sutrumpinimai

AM	– LR aplinkos ministerija
APVA	– LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
BPD	– Bendrasis programavimo dokumentas
CPVA	– Centrinė projektų valdymo agentūra
EB	– Europos Bendrija
ES	– Europos Sąjunga
ESFA	– Paramos fondas Europos socialinio fondo agentūra
IVPK	– Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie LR Vyriausybės
II	– Įgyvendinanti institucija
FM	– Finansų ministerija
LVPA	– VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra
NMA	– Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos
PAK	– Projektų atrankos komitetas
SADM	– LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAM	– LR sveikatos apsaugos ministerija
SM	– LR susisiekimo ministerija
ŠMM	– LR švietimo ir mokslo ministerija
TI	– Tarpinė institucija
TID	– Transporto investicijų direkcija
VI	– Vadovaujanti institucija
ŪK	– LR ūkio ministerija
ŽŪM	– LR žemės ūkio ministerija

PRIEDAS Nr. 2. Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Lentelėje pateiktos rekomendacijos skiriamos **Vadovaujančiai institucijai**.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
1.	3.5.1	Siekiant išvengti finansavimo iš kelių šaltinių rizikos, užtikrinti informacijos apie pareiškėjus paramai gauti keitimosi tarp įgyvendinančių agentūrų procesą.	Iki 2006-01-31	Parengti finansavimo iš kelių šaltinių rizikos mažinimo strategiją
2.	3.5.3	Nustatyti dokumentacijos (kvietimo teikti paraiškas dokumentacijos, įgyvendinančios ir tarpinių institucijų procedūrų vadovų derinimo su vadovaujančia institucija ir kt.) derinimo tarp įgyvendinančių institucijų, tarpinių institucijų, vadovaujančios institucijos procedūras, kuriose būtų nurodytas dokumentacijos derinimo eiliškumas, derinimo terminai, nurodyta, kad tik gavus aiškų (be išimčių) Finansų ministerijos atsakymą, privalomi dokumentai gali būti laikomi suderintais.	Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų (17–18 p.) laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Administravimo ir finansavimo taisyklių 17–18 punktai nustato kvietimo teikti paraiškas dokumentacijos derinimo tvarką ir turinį. VI procedūrų vadove, patvirtintame 2005-07-29, aprašyti kvietimo teikti paraiškas dokumentacijos tikrinimo ir derinimo veiksmai, atliekami VI. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu su dauguma TI kvietimo teikti paraiškas dokumentacija jau yra suderinta arba baigiama derinti, atlikti Administravimo ir finansavimo taisyklių pakeitimą dėl derinimo terminų ir eiliškumo nustatymo yra netikslinga. Administravimo ir finansavimo taisyklėse nėra nustatytas reikalavimas su VI derinti TI ir II darbo procedūrų vadovų. Institucijos pačios turi užtikrinti (LRV 2001-05-31 nutarimo Nr. 649 9.5 ir 11.14 p.), kad jų parengti darbo procedūrų vadovai atitiktų Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatas. Jų atitikimas taip pat bus tikrinamas VI atliekant patikras vietoje TI.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
3.	3.5.4	Užtikrinti, kad tarpinėse institucijose būtų nustatytos procedūrų laikymosi įgyvendinančiose institucijose kontrolės priemonės.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: LRV 2001-05-31 nutarimas Nr. 649 (9.5 ir 11.14 p.) nustato, kad TI ir II rengia vidaus darbo procedūrų, užtikrinančių Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymąsi, aprašymus ir užtikrina šių procedūrų laikymąsi. Ministerijų, vykdančių TI funkcijas, vidaus audito padaliniai privalo atlikti 5 % išlaidų ir sistemos auditą II.
4.	3.5.2	Parengti tarpinių institucijų vykdomų veiksmų kontrolės procedūras vadovaujančioje institucijoje.	Patikrų vietoje planas parengtas ir pasirašytas 2005 m. rugsėjo 23 d. Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	VI parengti patikrų vietoje planą. Atsižvelgiant į Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: 2005-07-29 patvirtintas VI darbo procedūrų vadovas, kuriame reglamentuojami VI atliekami TI kontrolės veiksmai. Procedūrų vadove detalai reglamentuota TI kontrolė iki paramos sutarties pasirašymo. Projektų įgyvendinimo ir mokėjimų kontrolę VI planuoja atlikti per patikras vietoje.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
5.	3.2.4.4	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų apibrėžti leidžiami paraiškų koregavimo atvejai bei įvertinami kriterijai, kuriais remiantis paraiška turi būti atmetama iš karto.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI ir II bus parengtas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų dėl papildomos informacijos pateikimo terminų ir paraiškų atmetimo laikymąsi. Atsižvelgiant į Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Pagal Administravimo ir finansavimo taisyklės (46 p.), jei dėl paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos II negali tinkamai įvertinti projekto, ji turi paprašyti pareiškėjo per nustatytą laiką pateikti papildomų duomenų, dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktą informaciją. Todėl paraiška praktiškai nekuomet negali būti atmesta iš karto.
6.	3.1.4.2	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateiktas tikslus konkrečių dokumentų, kuriuos pareiškėjas turi pateikti, sąrašas, nurodyta, kas turi išduoti minimus dokumentus arba, jeigu juos turi parengti pareiškėjas, pagal kokius reikalavimus privalomi pateikti dokumentai turi būti parengti.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymąsi. Atsižvelgiant į Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Pagal Administravimo ir finansavimo taisyklės (22–23 p.) dokumentų sąrašas, kuriuos pareiškėjas privalo pateikti kartu su paraiška, turi būti pateikiamas paraiškos specialiojoje (B) dalyje arba Gairėse pareiškėjams.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
7.	3.1.4.6	Koordinuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos pakankamos paraiškų registravimo ir informacijos gavimo iš pareiškėjų proceso kontrolės priemonės.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus, TI ir II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Paraiškų registravimo tvarka yra nustatyta Administravimo ir finansavimo taisyklėse (33–41 p.). Administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta (46, 57 ir 76 p.), kad II nustato trūkstamos informacijos arba dokumentų pateikimo terminus (nuo 2 iki 10 darbo dienų).
8.	3.1.4.7	Inicijuoti, kad patikros vietoje būtų atliekamos dviejų darbuotojų.	Finansų ministro įsakymas dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių pakeitimo bus priimtas 2005 m. IV ketv.	Atlikti atitinkamus Administravimo ir finansavimo taisyklių pakeitimus.
9.	3.1.4.8	Inicijuoti, kad būtų kontroliuojama kaip vykdomos nustatytos paraiškų vertinimo procedūros atliekant vidinę II peržiūrą bei TI ir VI atliekamų peržiūrų metu.	Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: VI kontroliuoja projektų atranką dalyvaudama PAK darbe su balso teise. VI atliekamos projektų atrankos kontrolės tvarka aprašyta VI darbo procedūrų vadove (VII skirsnis). Vadovaujantis VI darbo procedūrų vadove nustatyta tvarka, atsakingas VI darbuotojas tikrina paraiškų vertinimo ataskaitą ir pildo paraiškų vertinimo ataskaitos patikros lapą.
10.	3.2.4.3	Koordinuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų aiškiai apibrėžti galimi pareiškėjai.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti galimų pareiškėjų atitikimą BPD priede įvardintiems pareiškėjams. VI pastabos: Galimi pareiškėjai yra įvardinti BPD priede. Detalūs tinkamumo kriterijai potencialiems projektų pareiškėjams yra nustatyti kvietimų teikti paraiškas metu.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
11.	3.2.4.2	Koordinuoti, kad gairėse pareiškėjams naudojamos sąvokos būtų aiškiai apibrėžtos (pvz. kas yra priskirtina prie verslo atstovų).	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas ŽŪM bus parengtas ir išsiųstas iki š. m. spalio 14 d.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI pagal kompetenciją kontroliuoti sąvokų apibrėžimą ir atitikimą teisės aktams. VI parengti ir išsiųsti raštą ŽŪM dėl sąvokų apibrėžimo ir atitikimo teisės aktams.
12.	3.2.4.5	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateikti objektyviai įvertinami pareiškėjo tinkamumo vertinimo kriterijai.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti pareiškėjų tinkamumo kriterijų aiškumą bei atitikimą BPD priedui. Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl pareiškėjų tinkamumo kriterijų. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.
13.	3.2.4.6	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų apibrėžti projekto (o ne tik pareiškėjo – ūkio subjekto) ekonominiai įvertinimo kriterijai, įskaitant projekto naudingumo ir efektyvumo vertinimą.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti projektų naudos ir kokybės vertinimo kriterijų nustatymą Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, TI parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Visose priemonėse (išskyrus kaimo ir žuvininkystės plėtros priemones) nagrinėjamas būtent projekto naudingumas ir efektyvumas, kur įmanoma – nustatant kiekybinius kriterijus. Tokių kriterijų nustatymas yra sudėtingesnis tiesioginės paramos verslui teikimo atveju, nes valstybės pagalbos teikimo patirties Lietuva dar neturi (ne tik struktūrinės paramos atveju), ir ji palaipsniui formuojama rengiant Gairės pareiškėjams ir vertinimo kriterijus BPD 3.1. priemonei įgyvendinti.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
14.	3.2.4.7	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams būtų pateikiami detalūs reikalavimai projekto biudžeto sudarymui.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti Gairių pareiškėjams nuostatų dėl tinkamų išlaidų ir biudžeto sudarymo atitikimą Administravimo ir finansavimo taisyklėms. Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, TI parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.
15.	3.1.4.4 3.2.4.8	Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos paraiškų įvertinimo ir administravimo terminų kontrolės priemonės.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: LRV 2001-05-31 nutarimas Nr. 649 nustato (9.5 ir 11.14 p.), kad TI ir II rengia vidaus procedūrų, užtikrinančių Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymąsi, aprašymus ir užtikrina šių procedūrų laikymąsi. Ministerijų, vykdančių TI funkcijas, vidaus audito padaliniai privalo atlikti 5 % išlaidų ir sistemos auditą II.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
16.	3.1.4.1 3.2.4.1	Koordinuoti, kad gairių pareiškėjams nuostatos atitiktų vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoti Gairių pareiškėjams nuostatų atitikimą Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatoms. Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.
17.	3.1.4.3 3.3.4.4	Inicijuoti, kad įgyvendinančios institucijos procedūrose būtų apibrėžtos vertintojų paskyrimo vertinimui procedūros (įskaitant nepriklausomus vertintojus), kriterijai, remiantis kuriais paraiška būtų skiriama vertinti nepriklausomiems vertintojams (arba papildomam vertinimui, kurį atlieka įgyvendinančios institucijos vertintojai).	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta (45 ir 52 p.), kad atlikdama projekto tinkamumo skirti paramą arba projekto naudos ir kokybės vertinimą, II gali pasitelkti nepriklausomą ekspertą. Pagal II patvirtintą paraiškų vertinimo tvarką, kuri turi būti suderinta su TI (43 p.) paraiškų vertinimo metu pildomos vertinimo lentelės ir kiti dokumentai.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
18.	3.3.4.1	Inicijuoti, kad gairėse pareiškėjams ar kituose skelbiamuose dokumentuose būtų aiškiai apibrėžtos išmatuojamų kriterijų reikšmės, esant kurioms paraiška įvertinama tam tikru balu.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime. Patikrų vietoje planas parengtas ir pasirašytas 2005 m. rugsėjo 23 d.	Gairių pareiškėjams derinimo metu, VI kontroliuoja vertinimo kriterijų tinkamumą ir aiškumą bei balų skyrimo sistemos pagrįstumą Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI parengti patikrų vietoje planą ir pagal jį atlikti patikras TI ir II. VI pastabos: Administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta (54 p.), kad, TI turi parengti (arba pavesti parengti II) ir patvirtinti metodines rekomendacijas vertintojams, kuriose būtų nustatyta, kaip vykdomas vertinimas pagal atrankos kriterijus.
19.	3.3.4.2	Inicijuoti, kad įgyvendinančių institucijų parengtos tvarkos atitiktų gairių pareiškėjams ir vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. II parengti ir išsiųsti raštą dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
20.	3.2.4.9 3.3.4.6	Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytos aiškos išlaidų realumo, atitikimo rinkos kainoms, būtinumo įvertinimo procedūros.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. Parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI pastabos: Administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatyta (54 p.), kad, TI turi parengti (arba pavesti parengti II) ir patvirtinti metodines rekomendacijas vertintojams, kuriose būtų nustatyta, kaip vykdomas vertinimas pagal atrankos kriterijus. II, suderinusios su TI, turi patvirtinti paraiškų vertinimo ir vertinimo ataskaitų rengimo ir teikimo TI vidaus tvarką (43 p.). Taisyklių 65.3 punktas numato prievolę įvertinti išlaidų tinkamumą finansuoti. Vienas iš vertinimo aspektų – išlaidų realumas ir pagrįstumas. Tačiau pagrindinė problema yra su išlaidų kategorijomis, kurioms Lietuvoje kol kas nėra patvirtintų vieningų įkainių nustatymo metodikų. Palaipsniui yra formuojama tokių įkainių nustatymo praktika
21.	3.1.4.5 3.3.4.3	Inicijuoti, kad įgyvendinančių institucijų procedūrose būtų aiškiai atskirti paraiškų vertinimo etapai.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. Parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. VI pastabos: Administravimo ir finansavimo taisyklėse yra nustatyti trys vertinimo etapai (51 p.) Vidaus procedūrų atitikimas Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatoms taip pat kontroliuojamas SFMIS pagalba

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
22.	3.3.4.7	Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatyti terminai, per kuriuos pareiškėjas turi pateikti prašomą informaciją, bei šių terminų laikymosi kontrolės priemonės.	Vykdoma Gairių pareiškėjams derinimo metu Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Administravimo ir finansavimo taisyklėse nustatytų terminų (nuo 2 iki 10 darbo dienų) laikymąsi kontroliuoti Gairių pareiškėjams derinimo metu. Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl II atliekamų funkcijų priežiūros tvarkos nustatymo. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.
23.	3.3.4.5	Inicijuoti, kad įgyvendinančiose institucijose būtų nustatytas pakankamas laiko tarpas vertintojams, per kurį jie turėtų įvertinti paraiškas.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl paraiškų vertinimo terminų paraiškų vertinimo vidaus tvarkoje nustatymo. VI pastabos: Vertinimui reikalingas laiko tarpas priklauso nuo projekto turinio, paraiškos kokybės ir vertinimo metu kylančių klausimų, todėl Administravimo ir finansavimo taisyklėse (15 p.) nustatyti tik rekomendacinio pobūdžio terminai. Atsižvelgiant į tai, konkrečius terminus savo vidaus taisyklėse turi nustatyti TI ir II.
24.	3.2.4.1 1, 3.3.4.8	Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad įgyvendinančiose institucijose vertintojų darbas būtų tinkamai dokumentuojamas.	Raštas II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą II.
25.	3.2.4.1 0, 3.3.4.9	Inicijuoti procedūrų/tvarkų pakeitimus/papildymus, kad vertintojas, atlikdamas vertinimą, nežinotų kito vertintojo atlikto vertinimo rezultatų.	Raštas II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą II. Administravimo ir finansavimo taisyklėse numatytas vertintojų nepriklausomos nuomonės formavimo principas – nustatyta, kad tinkamumo skirti paramą ir projektų naudos ir kokybės vertinimą atlieka mažiausiai du II paskirti vertintojai (65 ir 73 punktai).
26.	3.2.4.1 2	Atkreipti dėmesį į paraiškų atrankos procedūrų vykdymo kontrolės priemones, įskaitant vidines II atsakingų asmenų atliekamas peržiūros procedūras	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
27.	3.4.4.4	Inicijuoti, kad tarpinių institucijų procedūrose būtų nustatytos paraiškos administravimo, skundų nagrinėjimo, sprendimų priėmimo, terminų laikymosi kontrolės priemonės (įskaitant tiesioginio finansavimo procedūrą).	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime. Patikrų vietoje planas parengtas ir pasirašytas 2005 m. rugsėjo 23 d.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime. VI parengti patikrų vietoje planą ir pagal jį atlikti patikras TI ir II. VI pastabos: 2005-07-29 patvirtintas VI darbo procedūrų vadovas, kuriame reglamentuojami VI atliekami TI kontrolės veiksmai. Administravimo ir finansavimo taisyklėse nėra nustatytas reikalavimas su VI derinti TI ir II procedūrų vadovų. Institucijos pačios turi užtikrinti (LRV 2001-05-31 nutarimo Nr. 649 9.5 ir 11.14 p.), kad jų parengti procedūrų vadovai atitiktų Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatas. Jų atitikimas taip pat bus tikrinamas VI atliekant patikras vietoje TI.
28.	3.4.4.3	Koordinuoti, kad PAK sudėties sudarymas ir tvirtinimas atitiktų vadovaujančios institucijos parengtų teisės aktų nuostatas.	Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. VI pastabos: Pagal Administravimo ir finansavimo taisyklių 88 p. TI su VI turi suderinti PAK institucinę sudėtį ir narių skaičių. Vadovaujantis Administravimo ir finansavimo taisyklių 89 p. TI į PAK gali kviesti socialinius-ekonominius partnerius. TI į PAK posėdžius tai pat gali kviesti kitų institucijų ir įstaigų atstovus ir ekspertus. Kviečiami socialinių ekonominių partnerių ir kitų institucijų ir įstaigų atstovai ir ekspertai projektų atrankos komitetų posėdžiuose dalyvauja su patarimojo balso teise (90 p.).

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
29.	3.4.4.6	Koordinuoti, kad PAK darbo reglamentų nuostatos būtų suderintos su vadovaujančia institucija.	Finansų ministro įsakymas dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių pakeitimo bus priimtas 2005 m. IV ketv.	Administravimo ir finansavimo taisyklių 99 punktą papildyti nuostata, kad PAK darbo reglamento pakeitimai turi būti suderinti su VI. VI pastabos: PAK dirba pagal PAK darbo reglamentą (pavyzdinė forma pateikiama Administravimo ir finansavimo taisyklių 5 priede), kurį jis tvirtina pirmojo PAK posėdžio metu (Administravimo ir finansavimo taisyklių 99 punktas). VI atstovas įeina į PAK sudėtį ir balsuoja už reglamento patvirtinimą tik tokiu atveju, jei reglamentas atitinka Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatas.
30.	3.4.4.7	Inicijuoti, kad būtų nustatytas PAK posėdžių organizavimo periodiškumas.	Raštas TI bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą. LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Šios nuostatos Administravimo ir finansavimo taisyklėse atsisakyta, nes praktiškai tai sunkiai įgyvendinama. Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI dėl projektų atrankos. Apie Valstybės kontrolės pateiktus pastebėjimus informuoti LRV ir pristatyti ministrų pasitarime.
31.	3.4.4.8	Inicijuoti, kad PAK, priimdamas sprendimus dėl rekomendacijų skirti paramą, visus projektus svarstytų pagal vienodus visiems projektams PAK darbo reglamente nustatytus kriterijus.	Nuolat vykdoma LRV informacija bus pateikta iki š. m. spalio 25 d. ir pristatyta artimiausiame Ministrų pasitarime.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų laikymosi. VI pastabos: Tai yra privaloma. PAK negali keisti atrankos kriterijų ir teikti kitokių, negu nurodyta II paraiškų vertinimo ataskaitoje, projektų prioritetiškumą, išskyrus tuo atveju, jei PAK nusprendžia, kad tam tikri projektai yra svarbesni šalies socialinei ir ekonominei plėtrai, ekonominės ir socialinės sanglaudos tarp skirtingų Lietuvos regionų didinimui (Administravimo ir finansavimo taisyklių 102.5 punktas). Atsižvelgiant į tai, priimti papildomas priemonės šiai rekomendacijai įgyvendinti yra netikslinga.
32.	3.4.4.5	Inicijuoti, kad priimant sprendimą dėl paramos skyrimo, būtų užtikrintas funkcijų atskyrimas tarp sprendimo priėmimo procese dalyvaujančių asmenų.	Įvykdyta	VI pastaba: Administravimo ir finansavimo taisyklių 91 punkte nustatyta, kad pirmininkauti PAK ir priimti sprendimą dėl finansavimo TI turi skirtingi asmenys.

Eil. Nr.	Rekomendacijos punktas ataskaitoje	Rekomendacija	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas	Priemonė rekomendacijai įgyvendinti
33.	3.4.4.2	Inicijuoti, kad būtų parengtos paraiškų, kurias teikia tarpinės institucijos kaip pareiškėjai, nagrinėjimo ir vertinimo tvarkos.		TI pateiktos paraiškos nagrinėjamos ir vertinamos vadovaujantis bendra paraiškų vertinimo tvarka. PAK posėdžio pirmininkas ir PAK nariai gali dalyvauti PAK posėdyje tik pasirašę nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą. Teikiant rekomendaciją dėl paramos skyrimo TI, susiję su projektu PAK nariai nusišalina nuo svarstymo. Tokios priemonės užtikrina nešališką sprendimo priėmimą, todėl atskira nagrinėjimo ir vertinimo tvarka nėra būtina.
34.	3.4.4.1	Inicijuoti, kad tarpinių institucijų vidaus procedūrose/tvarkose būtų nustatytos visuomenės informavimo bei teisės aktų skelbimo „Valstybės žiniuose“ kontrolės priemonės.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	Atsižvelgiant į šį Valstybinio audito ataskaitoje pateiktą pastebėjimą, parengti ir išsiųsti raštą TI ir II dėl Administravimo ir finansavimo taisyklių nuostatų, susijusių su informavimu, laikymosi.
35.	3.5.5	Įvertinti nustatytą gerą praktiką dėl pritaikymo projektų atrankos sistemoje.	Raštas TI ir II bus parengtas ir išsiųstas pasirašius Valstybinio audito ataskaitą.	VI išanalizuoti ir aptarti Valstybinio audito ataskaitoje pateiktus geros praktikos pavyzdžius. Apie geros praktikos pavyzdžius informuoti TI ir II.